
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

69 (2003)

ISSN 1453-4436

Citeva Corectii

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics,
Magurele-Bucharest Mg-6, POBox Mg-35, Romania
email: apoma@theory.nipne.ro

Intr-un interviu acordat recent ziarului Adevarul (Adevarul, vineri 6 iunie 2003) ministrul cercetarii stiintifice din Romania prezinta citeva aspecte defectuoase si improprii ale politicii cercetarii stiintifice.

Astfel, la intrebarea referitoare la gradul de interes al agentilor economici pentru aplicarea rezultatelor cercetarii, ministrul raspunde, in esenta, ca agentii economici din Romania ar participa cu fonduri financiare importante la parteneriate cu institutiile de cercetare stiintifica. Gradul de interes la care se refera intrebarea se masoara insa prin rezultate, nu prin fonduri financiare, parteneriatul intre agenti economici si cercetare putind fi o forma disimulata de a deturna fondurile de cercetare catre alte scopuri, in numele cercetarii. Aplicarea rezultatelor cercetarii stiintifice ar trebui sa se vada pe piata, in viata noastra si in propriile noastre buzunare. Altfel, Romania este plina de ingineri fara productie marfa, 60% din salariatii cercetarii stiintifice romanesti sint ingineri.

Aplicarea rezultatelor cercetarii stiintifice de catre agentii economici se face in trei feluri: agentii economici cumpara aceste rezultate de la institutiile de cercetare, agentii economici isi dezvoltaza propria cercetare stiintifica, cercetatorii devin agenti economici in vederea productiei si comercializarii propriilor rezultate. Toate aceste forme de organizare a transferului tehnologic au in vedere rezultatul stiintific aplicat si, desigur, profitul comercial rezultat. Parteneriatul in discutie este o forma improprie de politica a cercetarii stiintifice, ce conduce de obicei la deturnarea de fonduri, tocmai pentru ca el este un scop in sine iar nu un mijloc pentru urmarirea unui rezultat.

La intrebarea daca cercetatorii romani ar fi performanti ministrul raspunde afirmativ, si isi justifica raspunsul prin participarea cercetatorilor romani la programele de cercetare stiintifica comunitara ale Uniunii Europene, prin participarea la alte organizatii de cercetare stiintifica internationale precum CERN, Dubna, etc.

Cititorul trebuie insa sa stie ca cercetarea europeana comunitara reprezinta financiar numai cca 5% din cercetarea europeana, ca liderii acestei cercetari stiintifice au o recunoastere foarte slaba din partea comunitatii stiintifice europene si mondiale, ca putine premii Nobel, de exemplu, sint angajate in cercetarea comunitara, si ca, in general, cercetarea stiintifica comunitara are rezultate slabe. Cercetarea stiintifica comunitara este o cercetare stiintifica de mase, iar nu de elite, ca urmare, inevitabil, ea nu poate fi performanta. Ea este o cercetare de amatori, asa incit performanta in cercetarea stiintifica nu poate fi masurata de participarea la cercetarea europeana comunitara.

Cititorul mai trebuie de asemenea sa stie ca Romania plateste cotizatii valutare importante unor institutiile stiintifice internationale precum CERN sau Dubna numai pentru a putea spune ca este acceptata de acestea. Este insa impropriu sa masuram gradul de performanta in cercetarea stiintifica prin sumele de bani pe care le platim numai pentru a putea spune ca sintem acceptati de catre diverse institutiile stiintifice internationale. Cercetatorii romani au inclinatia naturala, ca

toti cercetatorii, de a participa efectiv la cercetari stiintifice internationale importante, ceea ce desigur costa. Acest lucru se face la ora actuala in foarte mica masura, pe o baza exclusiv individuala, practic fara nici un sprijin financiar din partea Romaniei, ba deseori impotriva normelor si practicilor din politica cercetarii stiintifice a Romaniei.

Performanta in cercetarea stiintifica se masoara dupa rezultatele proprii acestei activitati. Aceasta este posibil, astfel de rezultate exista, si sint masurabile.

In sfirsit, la a treia intrebare, referitoare la tinerii cercetatori din Romania, ministrul raspunde ca in ultimii doi ani au fost angajati 1000 de tineri in instituturile de cercetare stiintifica din Romania, o cifra ce pare a fi considerata importanta.

Din pacate, foarte putini tineri angajati ramin in aceste institute, ei pleaca aproape imediat in strainatate. Cei care ramin sint sufocati de o imensa birocratie, sint nevoiti sa intocmeasca tabele si formulare infinite, al caror continut ei nici nu il inteleg deseori, pentru a-si justifica o existenta de salariati mizeri, conform normelor si practicilor in vigoare in cercetarea stiintifica romaneasca. Rezultatul este o rapida de-profesionalizare a lor, descalificare, imposibilitatea de a-si construi competente profesionale, asa incit cei care ramin astazi in cercetarea stiintifica din Romania vor deveni rapid miine functionari birocrati de cercetare asa-zisa stiintifica. Aceasta este o alta consecinta foarte daunatoare a unei politici improprie practicate in cercetarea stiintifica din Romania.

In finalul interviului ministrul pare sa sugereze ca cercetatorii stiintifici sa isi ia un al doilea salariu din invatamintul superior. Dar fondurile de salarizare in invatamintul superior nu s-au marit, nici cererea de munca din aceasta activitate nu a crescut. Ar putea fi vorba atunci probabil de doua salarii, dar mai mici, si fara munca. In plus, daca acestea sint de la stat, atunci aceasta ar fi o practica cu adevarat improprie.

Autorul multumeste celor care i-au adus la cunostinta interviul, ziarului Adevarul si ministrului pentru ca i-au dat ocazia sa faca aceste corectii.